

VALDKONNAKAVA

EESTI KEEL JA KIRJANDUS

1. PÕHIKOOL

Valdkonnapädevus

Keele- ja kirjandusõpetusega taotletakse, et põhikooli lõpuks omandab õpilane järgmised valdkonnapädevused:

- 1) austab keelt kui kultuuri kandjat ja vahendajat, hindab seda kui avaliku suhtluse vahendit, väärtustab eesti rahvuskirjandust ja rahvapärimust ning keelelist ja kultuurilist mitmekesisust;
- 2) saavutab keeleteadlikkuse, arvestab kultuuris välja kujunenud keelekasutus- ja suhtlustavasid, teadvustab keeleoskust õpioskuste alusena ning identiteedi osana;
- 3) loeb, esitab ning kirjutab eri tüüpi ja liiki tekste, analüüsib tekstide keelekasutust, ülesehitust ja vormistust, väljendab end selgelt ja asjakohaselt nii suuliselt kui ka kirjalikult;
- 4) leiab, hindab kriitiliselt ning kasutab eri allikates ja keskkondades pakutavat teavet, austab intellektuaalomandit;
- 5) mõistab ilukirjandusteose kunstilisi väärtusi, analüüsib ja tõlgendab eri tüüpi ning eri žanris tekstide ülesehitust, väljendust ja sisu;
- 6) omandab lugemisharjumuse, väärtustab lugemist, kujundab loetu põhjal oma esteetilisi hoiakuid ja eetilisi tõekspidamisi, rikastab mõtte- ja tundemaailma, täiendab enda keele- ja kultuuriteadmisi

Läbivad teemad

Läbivad teemad toetavad õpilase suutlikkust oma teadmisi ja oskusi erinevates olukordades rakendada, väärtusnorme, -hoiakuid ja -hinnanguid kujundada ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust.

Kooli eripärad

- Avalik esinemine; esinemisoscuse arendamine (kõnevõistlused, luulevõistlused, väikeste inimeste konverents, kooli aastapäeva konverentsid gümnaasiumis, erinevate ürituste modereerimine nii kooli kui linna tasandil)
- Emakeeleolümpiaad koolis ja maakonnas
- Koostöö kultuurikeskusega
- Koostöö muuseumiga (temaatilised muuseumitunnid eelkõige põhikoolile - jõulud, kevadpühad, erinevad ajalooperioodid jm)
- Üldõpetusliku meetodi kasutamine esimeses kooliastmes
- Tugiteenused I-III kooliastmes; (eripedagoog, logopeed, abiõpetajad, psühholoog)

- Emakeelepäeva tähistamine - eesti keele omapära ja erilisuse rõhutamine, emakeele väärtustamine; Vikerraadio e-etteütlus
- Näitemängupäev I-II kooliastmes
- Jõulunäidendid - ettevõtlikkus ja koostöö, sotsiaalsed pädevused; Adaveres kogu kooli projekt
- Eesti keele õpe teise keelena
- Töö erinevates õppekohtades
- Ainega seotud õppekäigud (teatrikülastused; vana aja koolitund Palamusel,
- Kurgja talumuuseumi külastus - lõiming kirjanduse, ajaloo, ühiskonnaõpetusega
- Kohtumised kirjanikega koolis või raamatukogus
- Meie asukoha eripärad (Kesk-Eesti, Eesti lipu sünnikoht, eestikeelse ajakirjanduse häll
- Raamatukogutunnid (koostöö linnaraamatukoguga erinevates õppekohtades - Lugemisisu)
- Eesti Lastekirjanduse Keskuse võistlused - ettelugemispäev ja kirjandusmäng III ja IV klassidele; Sten Roosi muinasjutuvõistlus; tutvumine Nukitsa konkursi töödega; "Koolipäev puust ja punaseks"
- Lõiming kõikide teiste õppeainetega (uurimistööd, loovtöö, praktilised tööd, miniminifirmad, näitused;
 - Õpioskuste olümpiaad
- Põltsamaa Raadio – avalik esinemine
- Valikaine: 7. klass giidindus, loov eneseväljendus, Põltsamaa miniteatripäevad

Koostöö kogukondadega

- Adavere jõulunäidendis on mõnikord kasutatud ka kooliväliseid inimesi.
- Adavere Mõisaselts aitab läbi viia lastekaitsepäeva.
- Unustatud mõisad päeval kaasatakse õpilasi giidina.
- Lustiveres korraldatakse jõulumaad, kuhu kaasatakse kogukonda ja koolilapsi.
- Noortekeskus korraldab lastekaitsepäeva esimese ja teise kooliastme õpilastele.
- Kultuurikeskuses on teatrietendused lastele.
- Koostöö raamatukoguga (Lugemisisu programm 1. - 6. klass ja Kino Maale projekt).
- Lugemispesa raamatud on kogukonna ja raamatukogu kingitus koolile.

Õppekeskkond

- Põltsamaa muuseum, lossihoov, raamatukogu, koolipark; Adavere ja Lustivere mõisapark
- Õppekeskkond - lugemispesad I ja II kooliastmele

2. GÜMNAASIUM

Valdkonnapädevus

Keele ja kirjanduse valdkonna õppeainete õpetamise eesmärk gümnaasiumis on kujundada õpilastes keele- ja kirjanduspädevus, mis tähendab suutlikkust mõista keelt ja kirjandust kui rahvusliku, riikliku ja iseenda identiteedi alust ning väärtustada keelt ja kirjandust rahvusliku ning maailmakultuuri osana.

Keele- ja kirjandusõpetusega taotletakse, et gümnaasiumi lõpuks omandab õpilane järgmised valdkonnapädevused:

- 1) väärtustab keelt ja kirjandust kui (rahvus)kultuuri kandjat ja avaliku suhtluse vahendajat ning mõtlemis- ja tunnetusvahendit, teadvustab keelt identiteedi osana, väärtustab keelelist ja kultuurilist mitmekesisust;
- 2) toimib keeleteadlikult, väljendub selgelt, eesmärgipäraselt ja üldkirjakeele normidele vastavalt nii suulises kui ka kirjalikus suhtluses, märkab ja arvestab keeles toimuvaid muutusi;
- 3) mõistab, analüüsib ja hindab kriitiliselt eri liiki tekste ning eri allikates ja keskkondades pakutavat teavet, austab intellektuaalomandit;
- 4) arendab oma loovvõimeid, kirjutab ja esitab eri tüüpi ning eri žanris tekste, kasutab tekstiloomes sobivaid ja asjakohaseid alustekste;
- 5) mõistab keele ja kirjanduse ühiskondlikku, ajaloolist ja kultuuriväärtust ning tähtsust iseenda arengus;
- 6) väärtustab lugemist, suunab oma lugemust, oskab ise valida kirjandusteoseid jm lugemisvara, arendab lugedes oma tunde-, kogemus- ja mõttemaailma, täiendab enda keele- ja kultuuriteadmisi.

Põltsamaa Ühisgümnaasiumi gümnaasiumiastme eripära

- Avalik esinemine; esinemisoskuse arendamine (kõnevõistlused, luulevõistlused, väikeste inimeste konverents, kooli aastapäeva konverentsid gümnaasiumis, erinevate ürituste modereerimine nii kooli kui linna tasandil.
- Koostöö kultuurikeskusega - miniteatripäevad; korraldustoimkonnas gümnaasiumi noored.
- Õpilased kaastegevad Põltsamaa Raadios – avaliku esinemise ja meedia lõiming.
- Emakeeleolümpiaad koolis ja maakonnas.
- Emakeelepäeva tähistamine - eesti keele omapära ja erilise rõhutamine, emakeele väärtustamine; Vikerraadio e-etteütlus.
- Vargamäe muuseumi külastus - lõiming kirjanduse, ajaloo, meediaga.
- Tallinna vanalinna õppekäik - lõiming kirjanduse, ajaloo, kunstiga.
- Vilistlaskirjanike loominguga tutvumine – M.-L. Mölder, K. Turk, L Kundla
- Meie asukoha eripärad (Kesk-Eesti, Eesti lipu sünnikoht, eestikeelse ajakirjanduse häll; K. A. Hermann, A. Alliksaar)
- Lõiming kõikide teiste õppeainetega (uurimistööd, loovtöö, praktilised tööd, õpilasfirmad, näitused).